

FÆDRE I FÆLLESSKAB

Evaluering af projekt
Fædregruppen på Amagerbro

SocialRespons

for Amagerbro Helhedsplan, december 2017

INDHOLD

ET UDVIKLINGSPROJEKT	3
Resumé af evalueringens konklusioner.....	5
Kort om projekt Fædregruppen på Amagerbro.....	7
DEL 1: CENTRALE ELEMENTER I PROJEKTETS UDFØRELSE	9
Overordnet vurdering af udførelsen.....	10
Formål og målsætninger.....	12
Vægtning af indhold og aktiviteter	13
Rekruttering og fastholdelse.....	15
En halv time med Fædregruppen på Amagerbro.....	17
DEL 2: PROJEKTETS RESULTATER.....	18
1. Et fællesskab, hvor man udfordrer hinanden	19
2. Rollemodeller i lokalområdet.....	21
3. Styrket ejerskab til Fædregruppen	23
4. Flere handlemuligheder	25
DEL 3: DET VIDERE ARBEJDE.....	27
DET INVOLVERENDE ARBEJDE MED FÆDRENE	28
Styrkelse af fædrenes mod til ejerskab og ansvar.....	29
Anbefalinger til det involverende arbejde.....	30
SAMARBEJDET MED OMVERDENEN.....	31
Styrkelse af Fædregruppen som bevægelse	31
Styrkelse af Fædregruppens kobling til omverdenen.....	32
Anbefalinger til samarbejdet med omverdenen	32
VÆRKTØJ TIL UDARBEJDELSE AF KERNEFORTÆLLING	33
EVALUERINGENS METODER.....	34

ET UDVIKLINGSPROJEKT

Fædregruppen på Amagerbro har til formål at få fædre til at gøre en positiv forskel for børn og unge i lokalområdet ved at opkvalificere dem til aktive rollemodeller. Opkvalificeringen, også kaldet temaforløbet, handler dels om at give fædre viden om børne- og ungdomsliv, som de kan bruge i familielivet og dels om at klæde dem på til at være opsøgende i området ved bl.a. at præsentere dem for lokale børne- og ungeaktører og give dem værktøjer til at kommunikere med unge og andre forældre.

Fædregruppen er støttet af VELUX FONDEN og er startet i regi af den boligsociale helhedsplan på Amagerbro i København, som dækker 15 almene boligafdelinger i Sundholms- og Holmbladsgadekvartererne. Området har i mange år været præget af væsentlige boligsociale udfordringer, f.eks. i form af socialt udsatte familier, manglende naboskabs- og ejerskabsfølelse og kriminalitetstruede børn og unge, som i perioder skaber utryghed i kvarteret.

Der har de senere år været stigende interesse for at arbejde med fædre i boligsocialt arbejde. Mænd udgør ca. 75 % af socialt udsatte i Danmark, og i uddannelses- og kriminalitetsstatistikker er det særligt unge mænd og drenge i udsatte boligområder, som klarer sig dårligt. En måde at bryde den negative sociale arv er at klæde forældrene på til at støtte deres børn og forstå det samfund, de lever i. Samtidig kan mentor- og relationsarbejde spille en væsentlig rolle for unges muligheder¹. Det er i denne sammenhæng, at Fædregruppen på Amagerbro er blevet til.

Fædregruppen har i høj grad været et udviklingsprojekt, hvor forskellige greb er blevet afprøvet i relation til forskellige formål. Det er naturligt, fordi erfaringerne med at lave fædregrupper er få. I samarbejde med fædre har projektledelsen derfor søgt at finde den optimale metode, og grebene har overordnet vekslet mellem et styret forløb og mere selvstændige aktiviteter.

1) *Fædreindsatser – Baggrundsviden og praksisanvisninger til det boligsociale arbejde med fædre i udsatte boligområder.*
Center for Boligsocial Udvikling 2016

Resultatet er blevet et projekt, hvor der i temaforløbet er et stigende fokus på den ekspertise, fædre selv kommer med, og hvor processen med at forankre projektet i foreningen Fædregruppen over tid er blevet et hovedfokus. Kort sagt står Fædreindsatsen derfor på to ben i dag: temaforløbet og foreningsarbejdet.

Analysevirksomheden SocialRespons har fulgt Fædregruppen siden begyndelsen af 2016 for at evaluere indsatsen og løbende spille viden tilbage til projektet. Denne rapport er den endelige afrapportering. Rapporten henvender sig til alle, der har interesse i Fædregruppen på Amagerbro og til alle, der har interesse for arbejdet med fædreindsatser i det hele taget.

LÆSEVEJLEDNING

I **DEL 1** præsenteres diskussion og vurdering af centrale komponenter i udførelsen af projektet – formål, målgruppe, rekruttering og fastholdelse samt det udgående arbejde. I **DEL 2** vurderes projektets resultater for fædre og for lokalområdet gennem fire udvalgte temaer. I **DEL 3** diskuteres projektets involvering af

fædre og relationer til omverdenen med fokus på at omsætte erfaringer fra projektet til konkrete anbefalinger, der kan bruges til at styrke det videre arbejde med Fædregruppen og lignende projekter. I denne del præsenteres også to forslag til værktøjer til det fremtidige arbejde med Fædregruppen.

RESUMÉ AF EVALUERINGENS KONKLUSIONER

Rapporten konkluderer, at fædrene i Fædregruppen i løbet af projektperioden har fået væsentligt styrkede forudsætninger for at fungere som rollemodeller i lokalområdet. De har opbygget et stærkt og tillidsfuldt fællesskab, som motiverer fædrene til at deltage, og som muliggør, at de kan være forbilleder for børn, unge og fædre. De har taget stigende ejerskab til Fædregruppens formål og aktiviteter, og de har udvidet deres forståelse af farrollen og deres handlerum som far og mand på Amager. Samtidig har de gennem projektperioden støt øget antallet af udgående aktiviteter.

Efter et første år i projektet, som var præget af afprøvninger af formål, målgrupper og aktiviteter, er potentialet for fædregruppearbejdet udløst i et særligt greb på Fædregruppen, som veksler mellem det styrede og det selvstændige rum.

Denne vekselvirkning har vist sig givende for fællesskabet og fædrenes egen udvikling og dermed deres handlemuligheder som gruppe og individer. Men den indebærer også udviklingsområder, der er væsentlige at have blik for i det fremtidige arbejde med Fædregruppen – særligt for at sikre den endelige forankring i foreningen. Disse områder kan overordnet deles op i 1) det involverende arbejde med fædrene og 2) samarbejdet med omverdenen.

For at understøtte Fædregruppens selvstændighed, appel til nye fædre og koordineringen med samarbejdspartnere anbefales det bl.a. at styrke fædrenes mod til at tage ejerskab og ansvar og styrke konceptet for Fædregruppen med en tydeligere beskrivelse af visioner og ydelser til omverdenen.

EVALUERINGENS METODER

Evalueringens designet er skabt ud fra et fokus på læring og optimering af indsatsen. Analyserne der ligger til grund for evalueringen, er udarbejdet på baggrund af interviews med fædre, samarbejdspartnere og projektledere, på deltagerobservation under aktiviteter og i temaforløbet samt på

en survey rettet mod fædrene med henblik på at validere de resultater, der viste sig i de kvalitative undersøgelser. Derudover har evaluator løbende i projektperioden afholdt workshops og deltaget i sparringsmøder med projektledelsen. Se mere om evalueringens metoder på s. 34.

KORT OM PROJEKT FÆDREGRUPPEN PÅ AMAGERBRO

FORMÅL

Fædregruppen har til formål at få fædre til at gøre en positiv forskel for børn og unge i lokalområdet og i eget familieliv ved at give dem viden om samfundet og værktøjer til f.eks. kommunikation. Indsatsen består dels af et temaforløb for fædrene, dels af udgående arbejde i kvarteret og dels af arbejdet med at forankre indsatsen i en forening.

PROJEKTPERIODE

Projektet blev gennemført i 2015-2017 med afholdelse af i alt tre temaforløb, der strækker sig over ét år med temaaften hver 14. dag og en lang sommer/ramadanpause.

DELTAGERE OG AKTIVITETER

I 2015-2017 har i alt 38 fædre gennemført temaforløbet á tre hold. De deltagende fædre har befundet sig i aldersgruppen 35-72 år. Bortset fra få etnisk danske medlemmer består gruppen af fædre med minoritetsbaggrund. Fædregruppen har fra 2016-2017 deltaget i 39 arrangementer i lokalområdet arrangeret af andre. Herudover har de selv arrangeret 16 arrangementer.

FORENINGEN FÆDREGRUPPEN PÅ AMAGERBRO

Foreningen har øget sit medlemstal fra 15 medlemmer i 2015 til 23 medlemmer i 2017. Foreningen og særligt bestyrelsen tegnes fortrinsvist af fædre fra det første hold i 2015.

FØLGEGRUPPE/ARBEJDSGRUPPE

- › Projektledelsen for Fædregruppen Amagerbro
- › SSP-repræsentanter fra Lokal Politi/ Din Betjent, Socialforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen og Partnerskabet Helhedsplanen i Urbanplanen

AKTØRER OG SAMARBEJDSPARTNERE

- › SSP-repræsentanter fra Lokal Politi/Din betjent, Gadeplan, Socialforvaltningen og Børne og Ungdomsforvaltningen, Københavns Kommune
- › Idræts- og ungehusene Prismen og Buret
- › Partnerskabet Helhedsplanen i Urbanplanen
- › FerieCamp, Kultur- og Fritidsforvaltningen, Københavns Kommune
- › Frivilligcenter Amager
- › Bydelsmødre
- › DGI

FINANSIERING

Projektet ejes af Amagerbro Helhedsplan og støttes af VELUX FONDEN.

FÆDREGRUPPENS LOKALOMRÅDE

Sundholmskvarteret ligger på det nordvestlige Amager og er geografisk afgrænset af Amagerbrogade, Englandsvej, Peder Lykkes Vej og Amager Fælledvej. Holmbladsgadekvarteret ligger i den nordlige del af Amager. I alt bor ca. 28.000 mennesker i de to kvarterer tilsammen. En relativt stor andel af dem bor i almene boliger.

På en række indikatorer for udsathed er beboersammensætningen i de almene boligforeninger i de to kvarterer meget anderledes end den gennemsnitlige i Københavns Kommune. Der i alle afdelingerne en markant større andel børn og unge i aldersgruppen 0-18 år (32 %) end i kommunen som helhed (17,6 %). Indvandrere og efterkommere af indvandrere i de 15 afdelinger udgør en betydelig større andel af beboersammensætningen (58 %) set i forhold til det kommunale gennemsnit på 22 %. Langt størstedelen er fra ikke vestlige lande.

Mange børn i området benytter ikke institutions-tilbud og det organiserede fritidsliv, og et relativt stort antal beboere er uden for arbejdsmarkedet. Andelen af beboere over 15 år, der figurerer som en del af arbejdsstyrken, er i gennemsnit 10 procentpoint lavere end kommunes gennemsnit, og de er uden for arbejdsmarkedet i lange sammenhængende perioder. En meget stor del af beboerne er familier eller enlige med børn, og derfor har helhedsplanen primært fokus på vilkårene for børn, unge og familier. Fædregruppen er en ud af flere indsatser med dette fokus i området.

Kilde: *Helhedsplan for Sundholms- og Holmbladsgadekvartererne 2014-2017*, VIBO, HAB II, DFB, FSB og AAB 2014

DEL 1: CENTRALE ELEMENTER I PROJEKTETS UDFØRELSE

På grund af projektledernes tilgang til projektet som et udviklingsprojekt har flere af de elementer, der har tegnet organiseringen og udførelsen af projektet, været præget af løbende valg og fravalg. Dem forholder vi os til i dette afsnit.

I skemaet præsenteres en samlet vurdering af projektets udførelse, som også ligger til grund for perspektiveringen og værktøjerne heri (se DEL 3, s. 27). Dernæst udfoldes disse vurderinger i tre afsnit om centrale elementer i projektet.

OVERORDNET VURDERING AF UDFØRSELN

RESSOURCER

Har der været relevante kompetencer til rådighed?

Det har været givtigt med kombinationen af to projektledere med forskellige kompetencer til relationsopbygning og praktisk/systematisk facilitering. Det vurderes, at projektet kunne nå længere, hvis der, foruden det arbejde følgegruppen har lavet, samtidig var et samspil med en koblende ledelse af projektet, der kunne understøtte udbredelsen af fædrenes vision og søge synergi mellem gruppen og relevante indsatser og aktører på lokalt og politisk niveau.

FORANKRING

Er den skabte viden blevet lagret og delt optimalt i projektet?

Der kunne med fordel have været mere fokus på at udarbejde en kernefortælling/konceptualisering af Fædregruppen for derved bedre at tydeliggøre formål, opgaver og indsats både internt og eksternt. Uden dette har det taget længere tid for enkelte fædre at forstå forventningerne til deres deltagelse.

DRIVKRAFT

Har der været sikret drivkraft til at skabe energi og sammenhæng undervejs i forløbet?

Drivkraften er især skabt af projektledelsens opbygning af relationer mellem fædrene og evnen til at fastholde fællesskabet, også mellem møderne, og motivere til deltagelse. Det har været afgørende for projektet, at fællesskabet blev prioriteret.

PRIORITERING

Har der været optimal prioritering af ressourcerne?

Prioritering af tid til relationsopbygning har været væsentlig for rekruttering og fastholdelse af fædre. Til gengæld har ressourcerne til udbredelse af projektet været få. Sådanne ressourcer ville kunne styrke projektets potentialer for at skabe en bevægelse af fædre på Amager (se s. 31).

KOORDINERING/ IMPLEMENTERING

Lykkes indsatsen med at bringe vigtige aktører i spil, og hvordan implementeres den i omverdenen?

Projektet har formået at skabe samarbejde med relevante aktører i lokalområdet. Implementeringen i omverdenen kan styrkes yderligere ved at tydeliggøre, hvad fædrene vil, og hvad de bidrager med i samarbejdet.

TRANSFORMERING/ FORANDRING

Er der skabt forandringer i kraft af projektet?

Projektet har skabt forandring i form af udvikling for de deltagende fædre, og det har styrket deres forudsætninger for at være rollemodeller for børn, unge og forældre. Deres position som rollemodeller kan forløses yderligere ved at skærpe, hvad rollen indebærer, og eventuelt hvad der skal til for at udfylde den.

TYDELIGGØRELSE

Er det tydeliggjort over for omverdenen, hvad projektet søger at forandre og hvordan?

Projektet er henimod slutningen af perioden blevet tydeligere i kommunikationen af retning og formål, men der er stadig potentiale for at tydeliggøre Fædregruppens vision og ydelser til omverdenen i form af en samlande kernefortælling (se værktøj s. 33)

FORMÅL OG MÅLSÆTNINGER

/// Inden man starter, skal man tænke på, hvad er grunden til at starte Fædregruppen, og hvordan forankrer vi det? Det havde vi ikke ordentligt. Man skal have netværket på plads. Vi famlede os frem.

Tidligere projektleder

Projektet har i opstarten været præget af et ambitiøst formuleret formål, som ikke tog højde for hvor lang tid, det har vist sig at tage at opbygge en velfungerende fædregruppe. Det vanskeliggjorde en tydeliggørelse over for fædrene og omverdenen af, hvad projektet var, og hvad det skulle forandre. Særligt i opstarten har projektet derfor savnet klarhed om retningen, hvilket vurderes at have haft betydning for, hvor langt projektet er kommet med arbejdet, der sikrer den endelige forankring. Til slut i perioden fremstår projektet tydeligere i sine målsætninger og arbejder derfor også mere formålsbestemt på at skabe de ønskede forandringer. Skiftet ses blandt andet ved, at i den oprindelige ansøgning til VELUX FONDEN var indsatsens formål, at fædrene skulle gøre:

"...en aktiv og kvalificeret indsats for at teenagedrenge fra udsatte familier får et godt liv med skolegang, fritidsjob, aktivt foreningsliv og fri for kriminalitet. At drengene tager ansvar for eget liv og udnytter det potentiale de har, til at skabe et godt liv for dem selv. Til glæde for deres familie, kvarteret og samfundet som helhed."

Pga. tidskrævende udfordringer med at rekruttere fædre og opbygge fællesskabet samt relationerne til det omkringliggende netværk valgte projektlederne at fokusere mere på temaforløbet og opkvalificeringen af fædrene end på at sende dem ud i lokalområdet. Det viste sig givtigt for opbygningen af fællesskabet mellem fædrene og væsentligt for de resultater, der er opnået (se DEL 2, s. 18). Denne prioritering medførte derfor et rimeligt skift fra, at målsætningen i projektet gik på 'de hårde unge' i kvarteret til at omhandle opbygningen fædrenes fællesskab, så de blev styrket i at indtage en position som rollemodeller. Efter løbende diskussioner om, hvem projektet skulle henvende sig til, er man i dag landet på en blanding af ressourcestærke fædre, som har overskud og evner til at deltage i aktiviteter i lokalområdet, og mindre ressourcestærke fædre, som projektledelsen gør en ekstra indsats for at fastholde og motivere. Denne kombination vurderes at give gode forudsætninger for både at trække på ressourcer til det udgående arbejde og samtidig sikre en vigtig støtte til mere sårbare fædre.

/// Man er nødt til at have en solid gruppe som nogenlunde forstår hinanden og deler nogenlunde holdninger og værdier omkring projektet, og om hvordan vi er sammen, så kan man komme længere.

Projektleder

Samlet set betyder skiftet i formål og målgruppe, at det er for tidligt at afdække konkrete forandringer for de unge i området. Fædregruppen på Amagerbro bør i dag i stedet vurderes dels på sin evne til at skabe en positiv udvikling for de deltagende fædre, og dels på Fædregruppens forudsætninger for at gå ud i lokalsamfundet som aktive rollemodeller for kvarterets fædre, børn og unge. Det stemmer overens med det formål, projektledelsen selv ser for projektet i dag, og det er derfor dette formål, evalueringen forholder sig til.

VÆGTNING AF INDHOLD OG AKTIVITETER

/// Hvis ikke man kan hjælpe sig selv, kan man heller ikke hjælpe andre.

Far i Fædregruppen

Uklarheden om formålet i begyndelsen af projektet har haft betydning for vægtningen og faciliteringen af projektets aktiviteter. Mens temaforløbet fremstår gennemtænkt og veltilrettelagt, har det været udfordrende at tydeliggøre, hvad det er for opgaver, fædrene skal varetage i det udgående arbejde, og hvad der skal til for, at de kan løse dem. Det har gjort det vanskeligt at leve op til det oprindelige ambitiøse succeskriterium om, at fædrene skulle være *"udgående og opsøgende i to eftermiddage/aftner om ugen fra februar 2015, stigende til fire eftermiddage/aftner om ugen i september 2017."* (Fra fondsansøgningen)

Vægtningen mellem udgående arbejde og mere internt, fællesskabsrettet arbejde i Fædregruppen hænger tæt sammen med fædrenes motivation og ressourcer. Opfordret til at prioritere mellem forskellige formål, peger 44 % af de adspurgte fædre på, at deres primære motivation for at komme i Fædregruppen er at høre oplæg fra eksperter, og 19 %, at det er at tale med andre fædre. 38 % peger omvendt på, at deres primære motivation er at lave aktiviteter med kvarterets børn. Det tyder på, at interessen for de indadvendte aktiviteter, såsom at få viden eller fællesskab, sammenlagt er højere end

motivationen for at gøre en forskel i lokalområdet. Da fokus i projektet har været på at få fædrenes viden og kompetencer bragt i spil for at give dem ejerskab til Fædregruppen, er det naturligt og positivt, at projektledelsen har lyttet til fædrenes motivation og prioriteret temaforløbet højere i opstarten, end det oprindelige formål og succeskriterierne for projektet lægger op til.

Samtidig vurderede projektledelsen, at det ikke var hensigtsmæssigt at sende fædrene på gaden, før de havde modtaget undervisning i f.eks. konflikthåndtering, kulturforståelse og forståelse af unges adfærd. Derfor lavede fædrene i 2016 opsøgende arbejde (gåture i kvarteret) i et begrænset omfang – ca. 10 gange foruden et antal mere uformelle aktiviteter, inden turene fra maj 2017 blev sat mere i system med tidspunkt, rute og navne på fædrene. På den ene side virker denne prioritering fornuftig – fædrene skal ikke opsøge udsatte unge i kvarteret, før de har værktøjerne til det. På den anden side peger det på et potentiale

for tydeligere at skelne mellem 'opsøgende arbejde' (som signalerer Gadeplans-relateret arbejde) og mere gængse forældreaktiviteter med en defineret opgave – f.eks. at arrangere en klatretur for kvarterets børn, som nok kræver evner til at håndtere børns konflikter, men som også kræver en række mere praktiske kompetencer. Vægtningen af de udgående aktiviteter har da i sidste ende også båret præg af, at projektledelsen og fædrene selv har trukket i retning af de gængse forældreaktiviteter: I 2016-2017 har Fædregruppen deltaget i 39 eksterne arrangementer (f.eks. Feriecamp, uddannelsesbazar, grundlovsdag og fester i sportshallen Prismen) og selv arrangeret 16 arrangementer – dvs. har taget ansvar for at gennemføre dem med varierende støtte fra projektledelsen (f.eks. klatretur, cykeltur, fisketur og besøg på asylcenter). Vi vurderer samlet, at en tydeliggørelse af, hvad det udgående arbejde består i koblet med en konkret beskrivelse af, hvilke forandringer det skal skabe for de unge, for forældre og for lokalområdet, kan styrke projektet.

REKRUTTERING OG FASTHOLDELSE

Oprindeligt havde projektet et succeskriterie om deltagelse fra 50 fædre. Dette er ikke nået, men i lyset af de generelle udfordringer med at rekruttere fædre til familieindsatser² er det et godt resultat, at i alt 38 fædre har været igennem temaforløbet. Den ene projektleders relationsopbyggende evner og netværk i lokalmiljøet har tydeligvis været afgørende og er hjulpet på vej af, at der

er prioriteret tid til relationsopbygning i f.eks. lokale pizzeriaer, kiosker, moskeer mv. Den anden projektleders fokus på praktisk facilitering, retning, forventingsafstemning og på løbende afklaring om Fædregruppens spilleregler har samtidig bidraget væsentligt til en smidig drift og fastholdelse af fædrene. To elementer vurderes som særligt afgørende for fastholdelsen af fædrene:

1) DEN RELATIONELLE TILGANG

Projektledelsen fokuserer indgående på at skabe et godt fællesskab og på det 'usynlige' arbejde i kulissen med at løse uenigheder og holde sårbare fædre til ilden. Dette arbejde starter allerede i opstartsfasen, hvor der etableres tryghed for alle i gruppen og opmærksomhed på fællesskab, tillid, respekt, dialog og rummelighed. Der har gennem projektperioden været flere eksempler på, at fædre har mistet modet og været ved at falde fra, men med projektledelsens opmærksomme stil er det lykkedes at fastholde mange fædre.

2) DEN RESPEKTFULDE TILGANG

Der er skabt et alsidigt og nøje sammensat program for temaforløbet, som fædre selv har været med til at sætte retning på, og som derfor tager udgangspunkt i deres ønsker. Fordi fædrene er frivillige og deltager på bekostning af andre aktiviteter, er der fokus på at sikre høj kvalitet på temaaftenerne. Oplægsholdere forberedes grundigt på, hvem fædrene er, og hvad de har på hjerte, og fædrene forberedes på de temaer, som oplægsholderne berører.

2) Det er kendt, at det generelt er svært at rekruttere fædre til familieindsatser, og det er lykkedes få at skabe fædregrupper i Danmark. F.eks. har det også tidligere været forsøgt uden held at etablere en fædregruppe i Urbanplanen tæt på Amagerbro. Se også *Fædreindsatser – Baggrundsviden og praksisanvisninger til det boligsociale arbejde med fædre i udsatte boligområder*. Center for Boligsocial Udvikling 2016

Det har samtidig styrket rekrutteringen og fastholdelsen af fædrene at tænke fleksibilitet ind i tilbuddene om deltagelse. Som eksempel er der som udløber af Fædregruppen etableret et mere uformelt fællesskab, hvor fædrene kan møde op i ny og næ i uforpligtende rammer og møde hinandens venner. Dette uformelle fællesskab er én ud af en række 'ydelser' og rekrutteringsplatforme, som Fædregruppen med fordel kan tydeliggøre for at skabe et fleksibelt udbud af muligheder for, hvordan man kan deltage. For nogle fædre kan det være en indgang til et fællesskab, som på sigt kan gøres mere forpligtende.

/// Det er ikke nemt at trække nye mennesker til. Den bedste måde er, når vi laver noget mad og laver en invitation, så skaber man tid og får en chance for at snakke med dem.

Far i Fædregruppen

Samlet set har projektledelsens arbejde med Fædregruppen på Amager været kendetegnet ved en bevidst indstilling til, at fædrene ikke bare er 'fædre i et projekt', men at de er eksperter og venner. Fædrene ses som vigtige ressourcer i egen familie og i lokalområdet, og der lægges vægt på, at kvarteret har brug for deres viden som far. Dette særlige greb, som veksler mellem et støttet eller styret forløb og en mere fædrestyret tilgang vurderes afgørende for de resultater, som er opnået, men efterlader også udfordringer for forankringen af projektet (se mere på s. 29). Der tegner sig samtidig et billede af, at projektet kunne være nået længere med de kompetencer til rekruttering og fastholdelse, som har været til rådighed, hvis visionen for projektet var tydeligere fra starten, og der blev prioriteret et udbredelsesarbejde, som kunne understøtte den vigtige relationsskabende tilgang med en mere konceptstærk og vidtrækkende rekrutteringskampagne.

EN HALV TIME MED FÆDREGRUPPEN PÅ AMAGERBRO

I en lind strøm ankommer fædrene til aftenens møde i Fædregruppen i foreningslokalet hos Amagerbro Helhedsplan. 14 fædre er mødt op for at høre SocialRespons fremlægge evalueringen af Fædregruppen. Der bliver givet hånd, klap på skulderen og knus i flæng. **"Hvordan går det, har du chili med i dag?"** Jokes og kække bemærkninger ryger gennem luften, mens fædrene tager jakkerne af og finder sig til rette i hestskoene i foreningslokalet.

Nogle hjælper med at sætte tallerkener frem, mens andre går ud og ryger og får sig en snak. **"Nej nej, hvem har bestilt mad i dag! De kan ikke lave ordentlig mad nede i den butik!"** siger én højt. Mange griner. **"Så lav det selv i stedet for at brokke dig, råber en anden far,"** og klapper ham på skulderen.

Fædrene skal i dag diskutere, hvad arbejdet i Fædregruppen handler om.

"Min mening er, at problemet mere er hos politikerne end hos de unge og deres forældre. Vi kan gøre politikerne opmærksomme på problemerne, men jeg tror ikke vi har redskaber nok til at løse problemet."

"Nej nej, lad os nu koncentrere os om det, vi KAN gøre noget ved og ikke ting, vi ikke kan lave om ved systemet," bryder en anden ind.

Fædrene byder ind én efter én, og en far bliver så engageret af det, en af de andre fædre siger, at han ikke kan lade være med at rejse sig og gå op til lærredet på væggen, hvor der er vist billeder af forskellige dele af Fædregruppens arbejde. **"Alle skal høre mig nu!"** smiler han, og de andre griner drilsk over, at han sætter sig selv i centrum på den måde. Han forklarer, hvordan han synes det hele hænger sammen:

"Vi skal gøre noget ved situationen med kriminelle unge, og de her oplæg fra professionelle giver os nogle løsninger. Her i Fædregruppen får vi chancen for at kende hinanden. Når vi kender hinanden kan vi give de unge tryghed. De har brug for, at vi støtter dem."

Alle klapper og bakker ham op, da han har forklaret færdig og sætter sig ned igen.

DEL 2: PROJEKTETS RESULTATER

I det følgende præsenteres en række temaer for de resultater, som projekt Fædregruppen på Amagerbro har opnået. De er udarbejdet på baggrund af en tværgående analyse af observationer af konkrete aktiviteter i projektet og interview med fædre, samarbejdspartnere

og projektledere. Under hvert tema beskrives, diskuteres og vurderes værdiskabelsen. Formålet er at give indsigt i, hvordan Fædregruppen skaber værdi, og hvor der er potentiale for at styrke projektet med henblik på at imødekomme udfordringer.

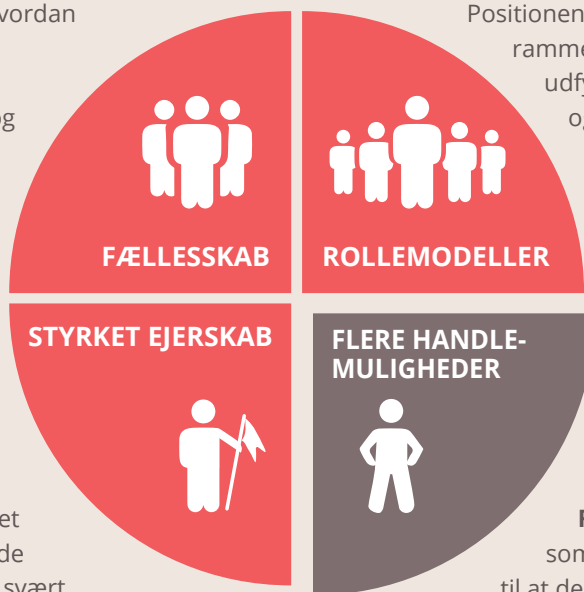
Fædregruppen er blevet et **STÆRKT FÆLLESSKAB**, hvor fædrene i kraft af gruppens mangfoldighed udvider hinandens forståelser af, hvordan man er en god far. Særligt for de nye fædre er fællesskabet dog stadig sårbart og afhængigt af en støttende projektledelse.

Der er sket en tydelig styrkelse af fædrenes **EJERSKAB** til Fædregruppen. Det forstærker gruppens forankring og betydning i lokalområdet. Vekselvirkningen mellem det støttede og det fædre styrede greb betyder dog, at det er svært endeligt at afgive styringen til fædrene.

Fædrene er blevet lokale **ROLLEMODELLER** ved at praktisere diversitet som en styrke og bidrage til positive fritidsaktiviteter.

Positionen kan styrkes med bedre rammesætning af den rolle, de skal udfylde i det udgående arbejde, og af, hvad der skal til for, at de kan udfylde den.

Øget kendskab til samfundet, styrkede kompetencer og øget refleksion over farens rolle i familieliv og lokalsamfund har bidraget til at give fædrene **FLERE HANDLEMULIGHEDER** som far på Amager og styrket lyst til at deltage og handle.

1. ET FÆLLESSKAB, HVOR MAN UDFORDRER HINANDEN

Fædregruppen er blevet et stærkt og tillidsfuldt fællesskab og netværk, hvor fædrene i kraft af gruppens mangfoldighed udvider hinandens forståelser af, hvordan man kan være en god far. Det gode fællesskab har vist sig som en forudsætning for fædrenes udvikling, men for en del af særligt de nye fædre er fællesskabet stadig sårbart og afhængigt af en støttende projektledelse.

Det gode fællesskab, som er opstået i Fædregruppen understøtter, at fædrene sammen kan undersøge hvilke roller, man kan indtage i forhold til hinanden og til sine børn. Det understøttes af, at samtlige af de 17 adspurgte fædre svarer, at de reflekterer mere end før over rollen som far. I en gruppe med meget forskellige etniske og religiøse tilhørsforhold (f.eks. tyrkere, pakistanere, arabere, danskere, jøder, kristne og forskellige retninger inden for islam) bidrager mangfoldigheden positivt til, at fædrene udfordrer og nuancerer hinandens forståelser af verden. Når de i fællesskab deltager i aktiviteter sammen med deres børn, har de derfor et unikt forum, hvor de kan spejle deres rolle som far i andre fædre, fremfor f.eks. alene i den rolle deres egen far havde. På den måde er et centralt udbytte af Fædregruppens arbejde, at der i kraft af fællesskabet gøres op med den rene reproduktion.

/// Før så gjorde man ligesom alle andre med vores baggrund, bare ja ja, nej nej, men på det her kursus, har jeg lært, at diskussion er en af de vigtigste veje til at få min søn til at åbne mere op.

Far i Fædregruppen

Frirummet til at diskutere har samtidig resulteret i samhørighed og styrket netværk: 65 % af de 17 adspurgte fædre svarer, at de har fået bedre relationer i deres nærområde, efter de er blevet en del af Fædregruppen. Det understøttes af, at fædrene i stigende grad er begyndt at lave indbyrdes aftaler med hinanden, og at der er god tilslutning til det uformelle fællesskab, der er etableret som et mere uforpligtende mødested for fædrene og deres venner i weekender. Udsagn fra f.eks. opstartswerkshop med nye fædre på temaforløbet i februar 2017 viste, at der er en efterspørgsel på at lære andre fædre at kende og netop have et frirum, hvor man kan tale højt om udfordringer. Den efterspørgsel formår Fædregruppen at imødekomme.

Der har været store udfordringer forbundet med at skabe dette fællesskab, fordi de personligheder og forskellige etniske og religiøse tilhørsforhold, som præger sammensætningen af gruppen løbende har givet anledning til konflikter. Fællesskabet er derfor et resultat af projektledelsens kompetencer, kulturforståelse og målrettede arbejde på at skabe den tillid og tryghed i gruppen, som er en forudsætning for, at fædrene i fællesskab kan udvikle sig og gøre en positiv forskel i deres familier og lokalområdet.

/// Før fyldte fordommene meget – de dømte hinanden mere. Nu er der en helt anden stemning. Vi kommer meget længere med de temaer, vi vil snakke om.

Projektleder

Udfordringerne med at skabe og opretholde fællesskabet peger på fordele og ulemper ved vekselvirkningen mellem det støttede forløb og de selvstændige aktiviteter. Fællesskabet udspiller

sig i forskellige cirkler, hvor en gruppe fædre, der har været med længst, er omdrejningspunkt, mens andre befinder sig mere i periferien og skal holdes til ilden af projektledelsen. En kerne af 'gamle' fædre er derfor også primære drivkræfter i foreningen. Det skaber en vis kontinuitet i arbejdet med at udvikle foreningen, men kræver også fokus på at integrere nye fædre – et fokus, som foreningen i stigende grad har etableret.

2. ROLLEMODELLER I LOKALOMRÅDET

Fædregruppen er blevet lokale rollemodeller ved at praktisere diversitet som en styrke og bidrage til positive fritidsaktiviteter. Positionen som rollemodeller kan styrkes med en skarpere rammesætning af rollen, de skal udfylde i det udgående arbejde, og af, hvad der skal til for at udfylde den.

I fællesskabet og frirummet til at udfordre hinanden har fædrene fået nye indsigter og øget nysgerrighed på omverdenen. Det har styrket deres engagement i aktiviteter i lokalsamfundet. 65 % svarer, at de bruger mulighederne i lokalområdet mere end normalt (f.eks. tager til Urbanfestival, går på biblioteket og deltager i arrangementer i boligforeningen). Det er samtidig lykkedes at skabe et fællesskab, som formår at diskutere og håndtere religiøse forskelligheder og uenigheder til fordel for et fælles tema: at være far på Amager. Diversitet er dermed blevet en styrke frem for en svaghed, og det vurderes vigtigt både af samarbejdspartnere og af fædrene selv. Det ses ved, at fædrene – trods deres forskellige etniske og religiøse tilhørsforhold – går til hinanden med åbenhed, nysgerrighed og med kammeratlig humor. Tilsammen er dette et vigtigt fundament for, at gruppen kan være rollemodeller og udøve positiv indflydelse på børn og unge i lokalområdet.

/// Nogle gange bliver man uenige om, hvordan man skal behandle hinanden, men vi hører på hinanden og lærer af hinandens erfaringer. Det er ikke kun min mening der tæller.

Far i Fædregruppen

Samtidig bidrager fædrene til, at der er flere aktiviteter med fokus på samvær mellem fædre og børn, og det styrker deres position som rollemodeller. De bakker op om fritidsaktiviteter ved at f.eks. heppe til en fodboldkamp og viser dermed, at man kan lægge etnicitet og religion bag sig i bestemte situationer og deltage aktivt i sine og andre børns liv og i lokalsamfundet. Flere fædre fortæller, hvordan de med humor og forsigtighed prøver at henvende sig til unge eller deres fædre. Deres refleksioner over, hvordan man bedst gør, afspejler tydeligt diskussioner, de har haft i gruppen om dette.

/// Når der kommer en slåskamp, så siger man det lige på en sjov måde – 'hey han er ikke lige din størrelse', så falder det til ro. Man prøver at løse problemerne, inden de bliver store. De accepterer det.

Far i Fædregruppen

Samlet lader fædrene i Fædregruppen til at være landet i en rolle som 'onkler', der bakker om unge, der har det svært, og ifølge fædrene selv og nogle samarbejdspartnere medvirker deres blotte tilstedeværelse til at dæmpe negativ adfærd fra børn. Andre efterspørger omvendt, at fædrene

går mere tydeligt ind i samspil og relationer med børnene og deres forældre, samt at de i højere grad deltager med en defineret aktivitet, når de er til stede ved arrangementer. Det tyder på, at der er potentiale for at tydeliggøre den rolle, fædrene skal udfylde, når de deltager i det udgående arbejde. Skal de løse konflikter? Skal de blot være synlige? Skal de dømme en fodboldkamp? Skal de selv arrangere en aktivitet? Det er tydeligt, at visionen om at forhindre kriminalitet blandt unge på Amager motiverer fædrene, og at projektledelsen har valgt at følge fædrenes interesse her. Samarbejdet med politi og Gadeplan er samtidig vigtigt, fordi det skaber en kobling til det 'system', som for nogle fremstår fremmed eller problematisk. Undervisning om temaet kriminalitet fylder på den baggrund en

del i temaforløbet. Omvendt lader det til at være mindre i fokus i fædrenes praksis i lokalområdet. Her fremstår de stærkest i rollen som den aktive far, og når de tilskynder andre fædre til at indtage denne rolle ved at bidrage med positive fritidsaktiviteter for børn og unge. Det peger på, at der kan arbejdes med at tydeliggøre, hvordan temaforløbet, udover at give viden om kriminalitet, klæder fædrene på til det udgående arbejde, som nok kan bidrage til at forebygge kriminalitet, men som på kort sigt handler om meget andet. Det kan bidrage til, at fædrene tydeligere kan effektuere projektets visioner i deres daglige indsatser og dermed også styrke koordineringen med samarbejdspartnere om deres deltagelse i aktiviteter.

■ ■ *Jeg tror det er bedre, hvis vi laver flere aktiviteter, hvor vi tager børn med. De skal have mere forbindelse til fædrene og mere fællesskab omkring aktiviteterne.*

Far i Fædregruppen

3. STYRKET EJERSKAB TIL FÆDREGRUPPEN

Der er sket en tydelig styrkelse af fædrenes ejerskabs- og ansvarsfølelse for Fædregruppen, som forstærker gruppens forankring og betydning i lokalområdet. Omvendt betyder vekselvirkningen mellem det støttede og det fædrestyrede greb, at det er svært endeligt at afgive styringen til fædrene.

Den styrkede ejerskabsfølelse ses ved, at fædrene kommer med mange idéer til initiativer og aktiviteter og generelt melder sig i flot antal til at deltage (f.eks. meldte ni forskellige fædre sig til opsøgende ture i maj-juni 2017) i modsætning til tidligere, hvor de skulle motiveres mere til at deltage. Samtidig tager en kerne af engagerede fædre i vid udstrækning ejerskab til Fædregruppens formål. Bl.a. er foreningen gået aktivt ind i at skabe deres egen hjemmeside og logo, som de vil synliggøre uafhængigt af Helhedsplanens logo. Ifølge projektlederne får de nu "kamp til strengen" fra fædrene i spørgsmål om Fædregruppens interesser og udvikling, og ifølge foreningen selv er de gået fra at være 25 % selvstændige og have brug for 75 % støtte, til i dag at være 75 % selvstændige og have brug for 25 % støtte fra Helhedsplanen. Ifølge fædrene handler de resterende 25 % primært om et behov for viden i forhold til at organisere temaforløbet, om økonomisk støtte og om at fastholde og skabe partnerskaber med andre aktører.

Det styrkede ejerskab viser sig også ved, at fædrene bredt set er gået fra kun at møde op til definerede arrangementer, til nu selv at lave indbyrdes aftaler. Det viste sig f.eks., da de i forbindelse med

bandeurolighederne i sommeren 2017 tog initiativ til en protesttur i Holmbladsgadekvarteret ('Gåtur for fred') som reaktion på uroen. Eller da de samme sommer arrangerede gåture i forbindelse med de studenterkørsler, som året før var genstand for uroligheder. Fædrene fik hjælp af projektledelsen til forberedelserne, men gennemførte selv flere gåture uden projektledelsen.

/// Det kunne være sjovt, hvis den blev vendt om, så når vi arbejdede med dem, var det fordi, de kom og spurgte, om vi ville samarbejde om noget, de havde fundet på.

Samarbejdspartner

Selvstændige handlinger som disse forstærker gruppens forankring og betydningen af det udgående arbejde for lokalområdet. Trods denne udvikling er der stadig en vis ambivalens omkring Fædregruppens handlekraft. Ifølge nogle samarbejdspartnere mangler gruppen stadig mod til at gå forrest i et ligeværdigt samarbejde, hvor de tydeligt italesætter den værdi, de kan skabe. Omvendt påpeger andre, at de kommer med gode forslag til aktiviteter, f.eks. at afholde en fodboldkamp, men at de mangler redskaber og viden til at eksekvere ideerne og derfor har brug

for hjælp fra professionelle. Det peger igen på ambivalensen om det metodiske greb i projektet: Hvordan understøtter man bedst, at fædre får modet og redskaberne til at skabe aktiviteter og deltagelse i børnenes liv? Ved at puffe dem til selv at eksekvere deres ideer og arrangere f.eks. en fodboldkamp på deres egen måde, eller ved at lade professionelle rammesætte og give redskaber til, hvordan man afholder en fodboldkamp?

Samtidig står det klart, at foreningen på den ene side er afgørende for selvstændighedsfølelsen hos fædre, men at der på den anden side er

udfordringer forbundet med foreningsmodellen. Krav om f.eks. udarbejdelse af vedtægter og afholdelse af generalforsamlinger og bestyrelsesmøder er svære at leve op til for deltagere, der ikke er vant til at agere i Foreningsdanmark. Arbejdet med de mange formaliteter tager i nogen grad energien fra mere udadvendte aktiviteter til gavn for foreningens formål og fylde i lokalområdet. Med valget af en forening som forankringsgreb har det vist sig nødvendigt at fokusere temaforløbet på, hvordan man opbygger kompetencerne hos fædre til at varetage en forening.

4. FLERE HANDLEMULIGHEDER

Øget kendskab til samfundet, styrkede kompetencer og øget refleksion over farens rolle i familieliv og lokalsamfund har alt i alt bidraget til, at fædre har fået flere handlemuligheder og styrket lyst til at deltage og handle.

59 % svarer, at de deltager i flere frivillige aktiviteter end normalt (f.eks. danskursus, frivilligt arbejde i boligforeningen eller i ngo'er). Fædre har fået styrket deres viden om samfundet og de forskellige aktører, som spiller en rolle i (udsatte) unges tilværelse på Amager. 94 % svarer, at de har fået et større kendskab til det miljø, de unge færdes i. De har øget deres viden om f.eks. skolens, politiets, gadeplansarbejdets og kommunens rolle, opbygget tillid til disse aktører og fået øgede kompetencer til at skabe netværk med dem. Særligt blandt bestyrelsen i foreningen Fædregruppen er der opnået langt bedre kompetencer til på foreningens vegne at skabe netværk blandt samarbejdspartnere og f.eks. opsøge fondsfinansiering.

Vi aktiverer viden, de har i forvejen. Vi siger, I kan noget, I har en masse i bagagen, som I kan bruge. Når man kan bruge det i Fædregruppen, får man øjnene op for, hvad man kan gøre andre steder.

Projektleder

Samtidig har undervisningen fra eksperter i f.eks. kommunikation givet dem nye redskaber til at agere som far og mand, og den diskussionskultur,

som er etableret i Fædregruppen, har bidraget til at nogle fædre er blevet bedre til at håndtere og være i konflikter. Flere fædre fortæller om et ændret syn på farrollen og børneopdragelse i familien pga. diskussioner om identitet, roller i familien osv. Det har styrket deres bevidsthed om deres egen rolle og udvidet spektret for, hvilken rolle de kan indtage som far og borger på Amager. Et vellykket greb til at få den interne læring til at bundfælde sig har været at arrangere en fælles tur for fædre og deres familier til Bornholm i efteråret 2017. Her har fædre og projektledelse kunne se læringen brugt i praksis og i rammerne af det gode fællesskab, hvor fædre spejler sig i og udfordrer hinanden.

De (børnene) kan mærke, at der er sket noget med mig, at jeg sidder mere ned og diskuterer, arbejder ikke så meget som før, bruger mere tid med dem. Nu snakker vi f.eks. om fremtidsplaner sammen.

Far i Fædregruppen

Alt i alt er der tegn på, at projektledelsens greb, som er styrket over tid, om at møde fædre som eksperter, øger deres mod på at deltage og deres nysgerrighed og interesse for lokalområdet.

Omvendt er det italesat, at fædrene har brug for at blive klædt på med viden og redskaber, før de kan deltage i det udgående arbejde. Det har skabt en utålmodighed blandt nogle fædre og en usikkerhed hos andre på, hvad det vil sige. Det peger igen på

fordele og ulemper ved dynamikken mellem det støttede forløb og de selvstændige aktiviteter og på, at det kan tydeliggøres, hvad det udgående arbejde består i.

DEL 3: DET VIDERE ARBEJDE

Evalueringen af Fædregruppen på Amagerbro viser, at der er store muligheder i arbejdet med at styrke fædre til at tage et øget ansvar i arbejdet med egne og kvarterets børn. Fædrenes motivation er tydelig og består af både en indre og en ydre motivation, som giver mening for dem i samspil. De er motiverede for at styrke deres eget fællesskab og netværk, deres egne relationer til familien og deres egen viden og kompetencer. De er samtidig motiverede af muligheden for at sætte deres viden og kompetencer i spil for dermed at afhjælpe nogle af de udfordringer, de ser i deres lokalområde.

Potentialet for fædregruppearbejdet er udløst i kombinationen af det styrede og det selvstændige

rum, som har vist sig givende for fællesskabet og fædrenes egen udvikling og dermed deres handlemuligheder som gruppe og individer. Evalueringen peger dog også på, at der i denne kombination af det styrede og det selvstændige viser sig nogle udviklingsområder, der er væsentlige at have blik for i det fremtidige arbejde med Fædregruppen – særligt for at sikre den endelige forankring i foreningen.

Overordnet kan udviklingsområderne deles op i:

1) Det involverende arbejde med fædrene

2) Samarbejdet med omverdenen

DET INVOLVERENDE ARBEJDE MED FÆDRENE

/// *Vi har lært vejen om, hvordan man beder om støtte fra politiet, fra kommunen, fra skolen. Det netværk, det kender vi, så vi kan godt fortsætte.*

Far i Fædregruppen

Projektledelsens afprøvninger af henholdsvis styrende og mindre styrende greb i Fædregruppen afspejler den grundlæggende udfordring for Fædregruppen som projekt: hvordan sætter man som professionel bedst denne gruppe af frivillige fædres ressourcer i spil? Da Fædregruppens levedygtighed afhænger af, at støtten fra Helhedsplanens medarbejdere bliver mindre væsentlig med tiden, er det essentielt, at der konstant arbejdes med fokus på dette spørgsmål.

Et af grebene, der har været brugt har været en **involverende tilgang**; fx åben idégenerering på første møde, hvor det fremtidige forløb planlægges og igangsættes og løbende fokus på at få fædrenes meninger sat i spil. Et andet greb har været at etablere en **forening**, som kan varetage Fædregruppens interesser og sikre dens formål på længere sigt. De to greb har været vigtige, fordi de har skabt resultater for fædrenes ejerskab, men de kan med fordel udvikles og sættes endnu mere i spil.

STYRKELSE AF FÆDRENES MOD TIL EJERSKAB OG ANSVAR

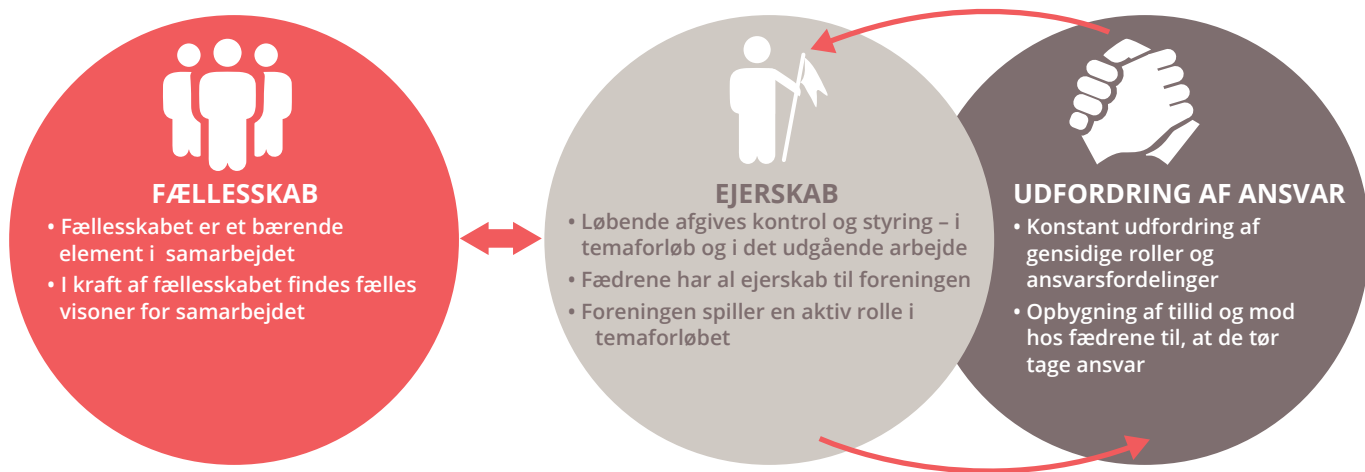
De har været gode til at facilitere dem, så de er stærke som gruppe. Jeg mener jo at næste skridt er at se, hvad de selv kan bringe i et samarbejde.

Samarbejdspartner

Evalueringen af Fædregruppen tydeliggør vigtigheden i det fællesskab, som det er lykkedes for projektledelsen at skabe. Fællesskabet er essentielt for fædrenes motivation og dynamik som gruppe, hvor de fremstår samlet og stærkt, når de er ude. Det er væsentligt for, at de kan agere rollemodeller for unge og for andre fædre, og for at de kan deltage som nogle, der skaber ro i diverse aktiviteter.

Derfor kan **fællesskabet** defineres som grundlæggende for Fædregruppens eksistens. Der

er dog en iboende ambivalens i fællesskabet, da det i høj grad udspringer af det stærke relationsarbejde, der er gjort af projektlederne. Netop denne relation gør det svært samtidig at skabe den efterstræbte selvstændighed. Derfor er det afgørende at arbejde med gruppens **ejerskab**. Der kan for eksempel være potentialer i at arbejde mere målrettet med modet til at tage ansvar i gruppen, da det er her, vi ser de største svagheder i Fædregruppen. Både fædrene selv og samarbejdspartnere udtrykker, at de endnu ikke er helt komfortable ved de udgående aktiviteter og ved at indgå i samarbejdsrelationer.

VÆRKTØJ til i fællesskab med fædrene at tydeliggøre processen for, hvordan der med udgangspunkt i et stærkt fællesskab trinvist kan opbygges selvstændighed i Fædregruppen.

En måde at fremme et stigende ansvar kunne være ved at eksperimenterer yderligere med at slippe styringen i rummet for derved at give fædrene ansvar, mens der stadig er mulighed for støtte og opbakning fra projektlederne.

I takt med at ejerskabet og modet til at tage ansvar, er bygget op, har det stadig vist sig svært for både projektledere og fædre at udfordre den gensidige rollefordeling. Der er fra fædrenes

side et vedvarende behov for støtten, og for projektlederne bliver det svært at finde balancen i, hvornår de ikke skal støtte. Dette kræver derfor en løbende forhandling af hinandens roller og en tydeliggørelse af, at denne forhandling er nødvendig. I samarbejdet med fædrene kan der evt. tages afsæt i ovenstående værktøj til at klargøre, at gensidig **udfordring af ansvar/roller** er en fast del af forløbet – stigende i takt med opbygningen af ressourcer og selvtillid.

ANBEFALINGER TIL DET INVOLVERENDE ARBEJDE

- › Det har krævet meget tid at understøtte opbygningen af modet til at tage ansvar f.eks. i foreningen, og det er ressourcekrævende at slippe denne understøttelse igen. Det viser, at det er afgørende, at der sættes fokus på, hvordan der kan arbejdes med handlekraft og ansvarstagen – allerede fra opstarten af en ny fædregruppe.
- › Samarbejdet med aktørerne og det demokratiske arbejde i foreningen er afgørende for den endelige forankring. Derfor kan fædrene med fordel involveres i disse områder kontinuerligt.
- › Der har vist sig givtigt at give fædrene rollen som eksperter, og derfor anbefales det at eksperimenterer med at slippe styringen af rummet ved temamøderne allerede fra start for at være nysgerrig på dynamikker og udfordringer trinvist.
- › Det kan eventuelt udforskes, hvordan foreningen i højere grad kan spille en rolle i temaforløbene, dels med henblik på at oplære i foreningsarbejde, dels med henblik på allerede fra starten at give autonomi og handling til denne forening.

SAMARBEJDET MED OMVERDENEN

/// *Det er jo der, det er mest interessant for mig, som samarbejdspartner, hvis de træder ind i et ligeværd. Det kunne være sjovt hvis Fædregruppen selv i højere grad italesatte hvilken værdi de synes, de skulle skabe.*

Samarbejdspartner

STYRKELSE AF FÆDREGRUPPEN SOM BEVÆGELSE

Skal Fædregruppens arbejde skaleres (og det burde det), skal samarbejdet med omverdenen styrkes. Derfor er det væsentligt at tydeliggøre visionen for og kernefortællingen om Fædregruppen. Det kan tydeliggøre for samarbejdspartnere og andre fædre, hvad de støtter og tager del i. Samtidig er det en underliggende præmis i projektet, at skal man lykkes med formålet for Fædregruppen, skal der skabes en bevægelse, der kan leve videre, når Helhedsplanen Amagerbro ikke eksisterer længere. Både for samarbejdspartnere og fædre er det en forudsætning for at engagere sig i en sådan bevægelse, at de ved, hvad de skal deltage i, at der er en stærk vision og en tydelighed om, hvad fædrene arbejder for.

Samlet kalder det på en klarere konceptualisering af Fædregruppen i form af en tydelig formidling til omverdenen af, hvad Fædregruppen leverer til fædre og lokalområdet. Lykkes en konceptualisering, vil bevægelsen eller gruppen i sig selv fremstå tydeligere for omverdenen end de enkelte fædre, der pt. fremstår som meget centrale i foreningsarbejdet. Denne konceptualisering vil kunne understøtte samarbejdet indadtil i foreningen og udadtil med andre aktører samt rekrutteringen af nye fædre. Desuden ville den kunne afhjælpe misforståelser i de gensidige forventninger mellem fædre og andre aktører, hvilket efterlyses både af fædre selv og af samarbejdspartnerne. Fædre skal således nu støttes i at tænke stort og visionært fremfor detaljeorienteret og praktisk.

STYRKELSE AF FÆDREGRUPPENS KOBLING TIL OMVERDENEN

/// På sigt skal de nok være medudviklere [af aktiviteter/indsatser], da de ikke blot skal være almindelige frivillige.

Samarbejdspartner

Det har været afgørende for de resultater, der er skabt i Fædregruppen, at der har været en kombination af relationsopbyggende og mere praktisk faciliterende kompetencer til stede i projektet. For at konceptet og projektet kan vokse

endnu mere, kan det med fordel tilføres yderligere kompetencer i form af en ledende drivkraft, som formår at udvikle og koble konceptet til dynamikkerne i omverdenen. Det gælder i forhold til at skabe synergi både med andre projekter i Helhedsplanen og med andre projekter og partnere i området. Rollen handler ikke om at overtage styringen med fædrenes indsatser, men tværtimod om at lade fædrene definere, hvad og hvordan de vil arbejde med indsatser og så til gengæld

ANBEFALINGER TIL SAMARBEJDET MED OMVERDENEN

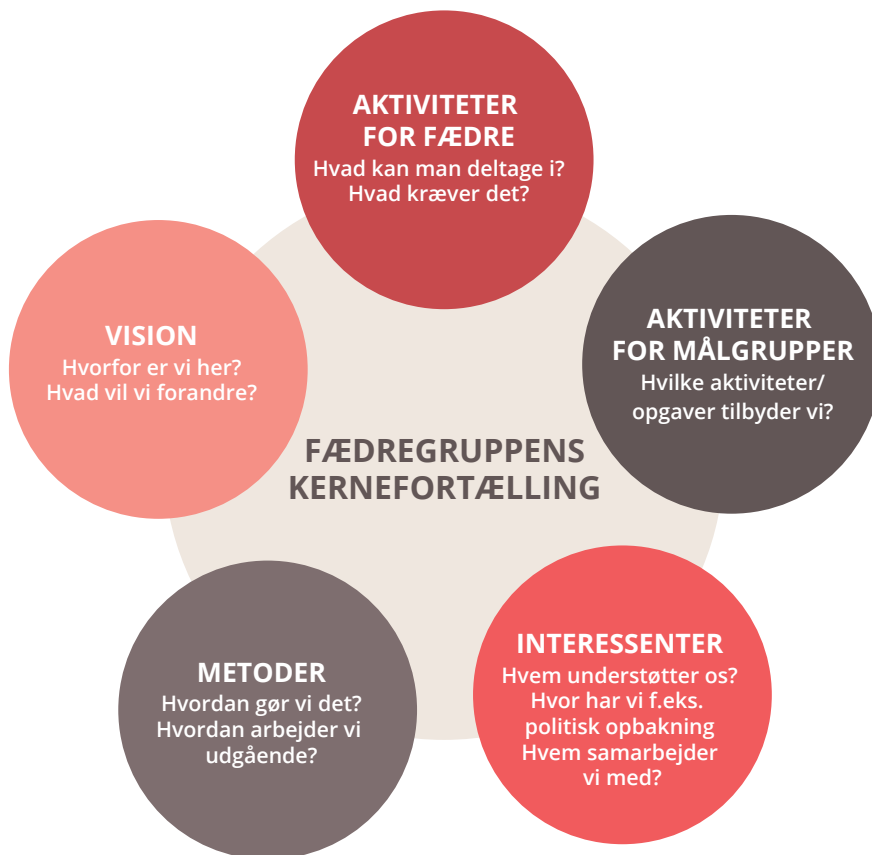
- › Med en tydelig vision og et koncept, der taler ind i et veldefineret overordnet formål kan Fædregruppen uden at miste sin samlende kraft byde sig til som en platform med mange muligheder for samarbejde og deltagelse: En samtaleklub, et forældretnværk, en udadgående supportgruppe til arrangementer, en platform for videndeling- og vidensopsamling mv.
- › Fædregruppen vil med fordel kunne beskrive en række 'ydelser', der kan tilpasses i indhold og kommunikationsform til de forskellige målgrupper (f.eks. unge, forældre og samarbejdspartnere). Dette vil understøtte det udgående arbejde for fædrene.
- › Med ovenstående konceptbeskrivelse kan der arbejdes med en mere kampagneorienteret kommunikation i forskellige kanaler, som øger synligheden og bidrager til at tiltrække nye deltagere og samarbejdspartnere.
- › En 'koblende leder' med fokus på fædrenes visioner og ambitioner vil kunne støtte fædrene i deres netværksarbejde og sikre opbygning af en samarbejdsplatform.

bidrage med et øje for, hvem der er relevante at samarbejde med f.eks. politisk/strategisk og tilbyde, at fædrene kan koble deres initiativer ind i dette netværk. Det kræver en leder, der har store ambitioner på projektets vegne, og som gennem udviklings-, netværks- og kommunikationstiltag

kan udfylde en anden rolle end den daglige projektledelse. Der er til dels taget hul på dette arbejde i form af en nyindgået aftale med DGI om et treårigt samarbejde med foreningen Fædregruppen, som kan bidrage til den fremtidige forankring.

VÆRKTØJ TIL UDARBEJDELSE AF KERNEFORTÆLLING

VÆRKTØJ til udarbejdelse af kernefortælling. Arbejdet skal gerne bakkes op af en simpel strategi for hvordan kernefortællingen skal udmøntes i det daglige, og hvordan den skal kommunikeres og til hvem.

EVALUERINGENS METODER

Evalueringen af projektet er foretaget som en procesevaluering, hvor evaluator har fulgt projektet fra start til slut med fokus dels på resultaterne for fædre og de unge i området og dels på at opsamle læring fra projektet til brug for den videre udvikling af det. Metoderne er baseret på

en nysgerrig tilgang, hvor der har været særlig fokus på de temaer og datakilder, som har vist sig relevante undervejs, og hvor evaluator løbende har spillet viden tilbage til projektet for at bidrage til at kvalificere projektledelsens valg og fravalg. Evalueringen er baseret på:

- › 20 kvalitative interview med fædre, heraf både destinationsinterview og dybdegående interview ved projektets start og igen til slut.
- › Løbende kvalitative interviews med centrale samarbejdspartnere i projektet og med projektledere.
- › Deltagerobservation under aktiviteter og kursusgange.
- › Spørgeskema ved projektets afslutning udarbejdet med henblik på at validere de resultater, der viste sig i de kvalitative undersøgelser (17 besvarelser).
- › Derudover har evaluator løbende i projektperioden afholdt workshops og deltaget i sparringsmøder med projektledelsen.

For at sikre, at hver evaluering skaber mest mulig værdi i alle led af et projekt, bygger SocialRespons altid sine evalueringer på fire principper:

Evalueringen skal bidrage til læring og forankring af gode tiltag – et godt evalueringsdesign synliggør ikke blot resultater og målopfyldelse. Det sikrer også, at viden omsættes til læring, udvikling og forankring.

Evalueringen skal give mening for interessenterne – så de bliver i stand til at synliggøre, engagere og samle alle omkring indsatsen.

Evalueringen skal baseres på et stærkt ejerskab hos aktørerne – involveres alle i evalueringen giver det et stærkt ejerskab. Det sikrer, at der indsamles relevante data som bidrager til læring og udvikling.

Evalueringen skal være nem at integrere i hverdagen – den evaluerende tankegang skal sidde i baghovedet i det daglige, og indhentning og analyse af data skal så vidt muligt integreres i eksisterende arbejdsgange.

INFORMATION OM PUBLIKATIONEN

Udgivet december 2017 af:

Projektet er støttet af:

VELUX FONDEN

Udarbejdet af:

SocialRespons

SocialRespons er en analyse- og konsulentvirksomhed, som leverer projektudvikling, evaluering og rådgivning inden for det sociale område. SocialRespons er specialiseret i inddragelse af målgrupper og medarbejdere samt anvendte proces- og resultatevalueringer.

Publikationen kan frit citeres med angivelse af kilden. Ved gengivelse af publikationen modtages produktet gerne af SocialRespons.

www.socialrespons.dk

Layout:

Rikke Jensen